

LVG Nieuws

2009

1

25^e
jaargang

25e jaargang, nummer 1, LVG-Nieuws is het tijdschrift van de Landelijke Vereniging Georganiseerde eerste lijn

maart 2009

Functionele bekostiging voor chronische aandoeningen

Verder o.a.

Zorgverlener als coach

ROS'en positief beoordeeld

Krachtwijken en eerste lijn

Landelijke Vereniging
Georganiseerde eerste lijn

De zorgverlener als coach

Eén van de meest ongrijpbare problemen waar zorgverleners in achterstandswijken tegenaan lopen is 'lifestyle'. De verkeerde leefgewoontes.

Teveel eten, ongezond eten, roken, te weinig bewegen, teveel alcohol, medicijnen niet volgens voorschrift innemen, noem maar op. Iedereen herkent het, maar wat kun je er tegen doen?

De SchoolvoorCoaching heeft op verzoek van gezondheidscentrum De Kersenboogerd te Hoorn een training ontworpen voor coachvaardigheden voor zorgverleners. En met succes.

'Het gaat erom dat mensen zelf aan het stuur gaan staan, zich niet laten drijven door onbewuste processen, maar bewust kiezen', merkt directeur Joke Brouwer bedachtzaam op. 'Daarvoor hebben zorgverleners méér nodig dan een cursus motivational interviewing, die ze al hadden gevolgd. Ze moeten kunnen optreden als coach van de patiënt, dat gaat dieper en vereist andere vaardigheden. Daarom heb ik de SchoolvoorCoaching benaderd om als pilot een training op te zetten met coachvaardigheden voor zorgverleners.'

Luisteren

De SchoolvoorCoaching zag de vraag als een uitdaging en is ermee aan de slag gegaan. 'De paradox is dat een zorgverlener weliswaar beter weet wat goed is voor de gezondheid van de patiënt, maar dat hij niet mag gaan 'betweten'. Want de patiënt beslist uiteindelijk hoe hij wil leven', licht opleider Manu Busschots toe. 'Een zorgverlener kan pas effectief coachen door eerst goed te luisteren en de wens van de patiënt helder te krijgen. Daarna kan duidelijke informatie en een confrontatie met de ongezonde gewoontes de patiënt verder helpen.'

Coachingsvaardigheden

Alle huisartsen gaven aan graag mee te doen aan deze cursus. 'We wilden deze coachingsvaardigheden ons graag eigen maken', vertelt huisarts John Newsum. 'Patiënten moeten hun eigen verantwoordelijkheid nemen voor de gezondheid, maar daarin moet je hem wel begeleiden. Hij moet zich wel gesteund voelen. Dat is echt een verdieping op bestaande communicatietrainingen.' Naast de vier huisartsen, deden alle drie de praktijkondersteuners mee en vijf fysiotherapeuten.

Ander gedrag

'Dat was intensief en heftig', geeft fysiotherapeut Miek ten Asbroek eerlijk toe. 'We werden natuurlijk ook heel erg geconfronteerd met ons eigen gedrag,

vlr: Ina Schuit, John Newsum, Miek ten Asbroek, Joke Brouwer

DE PATIËNT ALS REGISSEUR OVER ZIJN EIGEN LEVEN

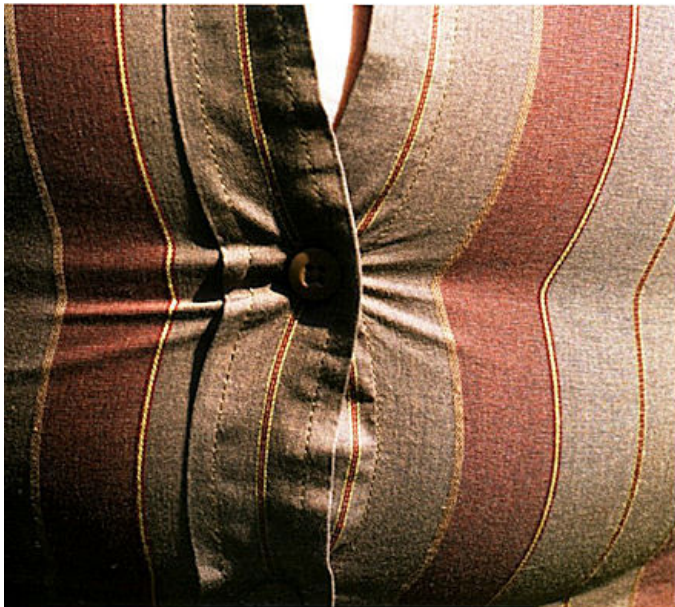
Veranderen
is moeilijk

DE PATIËNT ALS REGISSEUR OVER ZIJN EIGEN LEVEN

er werd een spiegel voorgehouden. Dan zie je de kwetsbaarheid bij jezelf, maar ook bij anderen.' Praktijkondersteuner Ina Schuit valt haar bij. 'Je ervaart hoe moeilijk het is om op onderdelen ander gedrag aan te leren. Daardoor kun je je als zorgverlener ook beter inleven in de patiënt, je weet wat hij doormaakt en dat straalt je ook uit.'

Beter weten zonder bet-weten

Welk gedrag moesten de zorgverleners dan afleren? Uitbundig gelach volgt op deze vraag. 'Vooral de reddersrol', geeft John Newsum ruiterlijk toe. 'Zo van: wij weten wel wat goed voor u is. Daarbij gaan we uit van onze eigen insteek, niet van die van de patiënt. Dat werkt niet. Je moet mensen volledige aandacht geven en tegelijk grenzen stellen. Niet de oplossing aanreiken, het eigenaarschap ligt bij de patiënt. Je kunt alleen coachen, handvatten aanreiken.' De anderen knikken instemmend. 'Dat valt niet altijd mee hoor', relativeert Miek ten Asbroek. 'Als ik moe ben, heb ik de neiging terug te schieten in mijn oude groef. Maar dat herken ik dan wel.'

MEER INFORMATIE

Ook geïnteresseerd in deze training 'coaching in de gezondheidszorg'? Bij Joke Brouwer, directeur gezondheidscentrum Kersenboogerd kun u desgewenst het verkorte evaluatieverslag opvragen: J.Brouwer@kersenboogerd.nl. Meer informatie over de pilot: Manu Busschots, coach en opleider bij de SchoolvoorCoaching, m.busschots@schoolvoorcoaching.nl, tel. 071 5123507.

Consequente aanpak

'Patiënten merken dat er een gezamenlijk basis is', geeft Ina Schuit aan. 'Dat is het grote voordeel dat we met drie verschillende disciplines deze training hebben gevolgd. Chronisch zieken komen bij alle disciplines, maar ze krijgen consequent eenzelfde aanpak. Dat leidt juist tot winst. Juist omdat die samenwerking in ons centrum al zo sterk ontwikkeld was, geeft deze training ook echte meerwaarde. De noodzakelijke openheid en veiligheid was er tijdens de cursus, maar we houden elkaar ook nu steeds bij de les. In groepjes van twee en tijdens plenaire bijeenkomsten om het geleerde te levendig te houden en te borgen. Dat is uitermate inspirerend.'

Aan te bevelen

Aan te bevelen voor andere centra? 'Absoluut', klinkt het eensgezind. Met als uitleg: 'Het geeft zoveel voldoening. Je kunt de patiënt coachend verder helpen (of niet, maar dat is dan een bewuste keuze van

Kom uit de reddersrol

de patiënt en dan weet je waar je aan toe bent), je haalt meer voldoening uit je werk. Bovendien is het neveneffect dat de onderlinge samenwerking is versterkt en verdiept. Niet alleen in de benadering naar de patiënt, maar ook in de samenwerking onderling. Als team ben je nog meer bij elkaar betrokken en nog beter op elkaar ingespeeld.'

Gerda van Beek
redacteur